

Den kloge Else

Der var engang en mand, som havde en datter, der blev kaldt den kloge Else. Da hun var blevet voksen, sagde faderen: "Vi må se at få hende gift." - "Ja," svarede hans kone, "når der bare var en, som ville have hende." Langt om længe kom der en frier, som hed Hans, men før han friede, spurgte han, om Else nu også virkelig var sådan et godt hovede. "Hun er klogere end alle vi andre tilsammen," sagde faderen, og moderen tilføjede: "Hun kan se vinden løbe ned ad gaden og høre fluerne hoste." - "Ja, for hvis hun ikke er meget klog, vil jeg ikke have hende," sagde Hans. De satte sig nu til bords, og da de havde spist, sagde moderen: "Gå ned i kælderens og hent noget øl, Else." Den kloge Else tog kruset og klappede undervejs med låget, for at tiden ikke skulle falde hende lang. Da hun var kommet ned i kælderen tog hun en stol og satte sig foran fadet, for at hun ikke skulle behøve at bukke sig. Hun gav sig så til at dreje på hanen, og mens øllet løb ned i kruset sad hun og så sig rigtig om dernede. Hun fik da lige over hovedet øje på en murhammer, som murerne af en fejltagelse havde glemt. "Når Hans og jeg nu engang får et lille barn, som skal herved og hente øl, så falder murhammeren ned i hovedet på det og slår det ihjel," tænkte den kloge Else og brast i gråd. De andre sad deroppe og ventede på øllet, og da Else ikke kom, sendte moderen til sidst kokkepigen ned for at se, hvor hun blev af. Pigen gik ned i kælderen, og da hun så Else sidde grædende foran fadet, spurgte hun, hvad der dog var i vejen. "Jeg er så ulykkelig," svarede Else, "når Hans og jeg nu engang får et lille barn, og det skal herved og tappe øl, falder murhammeren ned i hovedet på det og slår det ihjel." - "Hvor Else dog er klog," sagde pigen og gav sig også til at græde. Da hverken pigen eller Else kom tilbage, sendte manden karlen ned for at se, hvor de blev af. Han fandt dem begge to grædende og spurgte, hvad der dog var i vejen. "Jeg er så ulykkelig," svarede Else, "når Hans og jeg nu engang får et lille barn, og det skal herved og tappe øl, falder murhammeren ned i hovedet på det og slår det ihjel." - "Hvor Else dog er klog," sagde karlen og gav sig til at græde højt. Oppe i stuen sad de og ventede og ventede, og til sidst sagde manden til sin kone: "Gå dog ned og se, hvor de bliver af." Konen gik derned og fandt dem alle grædende og spurgte, hvad der var i vejen. Else fortalte hende nu, hvor sørgeligt det ville

gå hendes lille barn. "Hvor du dog er klog," sagde moderen og gav sig også til at græde. Manden sad deroppe og blev mere og mere tørstig, og til sidst besluttede han selv at gå derned. Da han kom ned i kælderen og fik at vide, at de græd fordi det barn, som Else måske engang ville få, måske ville være nede for at tappe øl, når murhammeren faldt ned, sagde han: "Hvor du dog er klog, Else," og gav sig også til at græde. Frieren sad længe og ventede, men til sidst tænkte han: "De sidder vel dernede og venter på mig. Det er nok bedst, jeg går ned og ser, hvad de bestiller." Da han kom derned, sad de alle fem og græd, den ene højere end den anden. "Hvad er der dog på færde," spurgte han helt forfærdet. "Åh, Hans," sagde Ellen, "når vi engang får et lille barn, og vi sender det herved for at hente øl, falder murhammeren ned og slår det ihjel. Er det ikke skrækkeligt?" - "Du er rigtignok klog, Else," sagde Hans, "og derfor vil jeg også gifte mig med dig." Derpå tog han hende i hånden, og de gik op og holdt bryllup lige med det samme.

Da de havde været gift i nogen tid, sagde Hans en dag: "Jeg vil gå ud og se at få noget arbejde, så jeg kan tjene nogle penge. Gå du ud i marken og giv dig i færd med at meje kornet, så vi kan få noget at bage brød af." - "Det skal jeg nok, Hans," svarede Else. Da Hans var gået, kogte hun først grød og tog den med ud i marken. "Skal jeg nu spise eller meje først," tænkte hun, da hun var kommet derud, "nå, jeg tror, jeg vil spise." Hun spiste så al grøden og blev stokmæt. "Skal jeg nu sove eller meje først," tænkte hun, "jeg tror jeg vil sove." Derpå lagde hun sig i kornet og faldt straks i søvn. Hans var kommet hjem for længe siden, og da Else slet ikke kom, tænkte han: "Det er dog en mageløs klog kone, jeg har. Hun er så flittig, at hun ikke engang kommer hjem for at spise." Men da det blev aften, gik han ud for at se, hvad hun havde bestilt, og fandt hende snorksovende, uden at have mejet den mindste smule af kornet. I en fart løb han hjem og hentede et fuglenet med bjælder og svøbte det om hende, uden at hun vågnede. Så gik han hjem og lukkede døren og gav sig til at arbejde. Langt om længe vågnede Else, det var bælgmørkt, og da hun famlede rundt om sig for at komme op, ringede bjælderne ved hver bevægelse, hun gjorde. Hun blev forskrækket og vidste hverken ud eller ind. "Er det

mig, eller er det ikke mig," tænkte hun, men det blev hun ikke klogere af. Hun vidste slet ikke, hvad hun skulle gøre, men endelig besluttede hun at løbe hjem og se at få sagen klaret. Da hun kom hjem, var døren lukket, og hun bankede så på vinduet og råbte: "Er Else derinde, Hans?" - "Ja vel er hun det," svarede han. "Herregud, så er det ikke mig," tænkte hun forskrækket og løb fra det ene hus til det andet, men ingen ville lukke op, da de hørte bjælderne ringe. Så løb hun ud af landsbyen, og ingen ved, hvor hun er blevet af.

* * *